

ZINGEVING EN ETHIEK IN DE JEUGDZORG. *Omgaan met levensvragen, ethische vragen en cultuurverschillen*; door Michael Kolen. Elsevier, Maarssen, 2001. 112 blz., fl. 39,50, ISBN 90-352-2370-5.

Jeugdhulpverleners krijgen in toenemende mate te maken met zinvragen en ethische vragen en worden in hun praktijk steeds vaker geconfronteerd met een grote diversiteit aan waarden en normen. Het hulpverleningsproces is niet alleen een 'technisch verhaal', maar ook komen in dit proces talloze zingevingsaspecten aan de orde. Kolen's boek geeft handreikingen en reflecties om met de aandachtsgebieden zingeving en ethiek binnen de jeugdzorg om te gaan; mede vanuit de overweging dat deze in de huidige manier van werken nogal eens verborgen blijven. Niet alle jeugdhulpverleners hebben er oog voor, zijn niet getraind om deze dimensies te 'zien' en beschikken vaak niet over voldoende vaardigheden om hiermee adequaat om te gaan. Doel van Kolen's boek is "hulp te bieden bij het herkennen van en het omgaan met vragen over zingeving en ethiek, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de hulpverlening". Het boek is gebaseerd op de ervaringen van een driejarig project rond jeugdhulpverlening en levensbeschouwing, uitgevoerd door het Brabants Steunpunt Jeugdwelzijn in Den Bosch, waar de auteur als adviseur werkzaam is.

Zingeving en ethiek in de jeugdzorg telt vier hoofdstukken. In hoofdstuk 1 staan jongeren als cliënt centraal: welke zingevingsaspecten zitten er in hun vragen en verhalen? Hoofdstuk 2 is een ontwerp voor een beroepsethiek en hoofdstuk 3 gaat over de interactie tussen jongeren en hulpverleners. Het laatste hoofdstuk gaat in op beleidsmatige en organisatorische aspecten en biedt een model om binnen organisaties een proces op gang te brengen dat aandacht voor ethiek en zingeving kan bewerkstelligen.

Kolen's boek is op vrijwel iedere bladzijde doorspekt met vele voorbeelden uit de praktijk. Mede daardoor is de herkenbaarheid voor de doelgroep (jeugdhulpverleners) groot. Bovendien zijn aan het einde van ieder hoofdstuk korte en schematische samenvattingen opgenomen, aan de hand waarvan de lezer de belangrijkste lijnen en rode draden kan vasthouden. Een literatuur- en begrippenlijst sluiten deze studie af.

Jeugdhulpverleners hoeven na lezing van Kolen's boek niet meer met lege handen te staan wanneer zij geconfronteerd worden met zinvragen en ethische kwesties in hun contacten met jongeren. Dat is de grote verdienste van dit boek. Ook als het erom gaat om het onderwerp op de agenda van instellingen te zetten, biedt het laatste hoofdstuk uitstekende handreikingen. Een inspirerend boek dat niet alleen jeugdhulpverleners goede diensten kan bewijzen, maar ook prima bruikbaar is voor jongerenpastores en aanbevolen literatuur voor docenten levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs.